

O B S A H

I. Úvod. Str. 9—10.

II. Na novou cestu. Str. 11—14.

Důležitost učitelské práce. — Učitelova svoboda. — Učitelské umění. — Základní příkazy učitelova poslání. — Stará a nová škola. — Nová hlediska na sociální úkoly školy. — Kritika učitelské práce. — Slíbili jsme dáti vše a víme, co nám schází.

III. Didaktické prostředky. Str. 15—28.

Poslání didaktiky. — Učební plán. — Nedostatky ve vědomostech. — Výchova logického myšlení. — Výchova schopnosti pozorovati. — Poslání školského psychologa a školní sestry. — Vyučovatelský systém. — Co je třeba reformovati. — Vycházíme od věcí. — Poměr předmětů. — Metoda. — Věk žáků. — Vyučovací řeč. — Didaktická praxe. — Literatura.

IV. Od formálních stupňů ke škole pracovní.

(Souhrnné poučení o metodách.) Str. 29—52.

Význam informovanosti o metodách. — Předpoklad reformních snah. — Metodika jako povinná část přípravy pro učitelství. — Zásady metodického poučení. — Nový názor na vzdělání.

Přehled nejdůležitějších metod: Formální stupně. — Metoda analytická a syntetická. — M. deduktivní a induktivní. — M. interpretační. — M. explikativní. — M. akroamatická. — M. heuristická. — M. genetická. — M. pracovní. — Metody individuálního učení. — Samoučení. — M. problémová. — M. projektová. — Daltonský plán. — Soustava winnetská. — M. Decrolyho. — Postup Příhodových pokusných škol. — Některé zvláštní metody: elektivní soustava, konsolidace a komasace učiva, metody podle smyslové činnosti: m. studijní, m. ústního sdílení, m. orální, metody dogmatická a mechanická.

Závěrečná úvaha. Literatura.

V. Učebnice a učební pomůcky. Str. 53—62.

Význam knihy ve škole. — Učebnice a cvičebnice. — Úkol učebnice. — Vývoj učebnic. — Schvalování učebnic. — Zásady pro posouzení. — Uspořádání a rozsah učebnic. — Pracovní systém v učebnicích. — Učebnice pro samoučení. — Shrnutí.

Snaha po názoru. — Opatřování a schvalování učebních pomůcek. Standardisace. — Účelné umístění pomůcek. — Užívání pomůcek, pokusy a demonstrace. — Učební pomůcky v rukou žactva. — Pořizování pomůcek podle plánu. — Shrnutí.

Literatura.

VI. Zkoušení a kontrola žákovské práce. Str. 63—76.

Nutnost jednoty pro hodnocení práce žáků. — Nedůstojné způsoby zkoušení. — Zásada klidu a otevřenosti. — Samočinnost žactva i při zkoušení. — Zapomínání. — Úkol učebnice. — Samostatnost úsudku. — Kontrola práce předchází zkoušení. — Úkol, rozsah a způsoby kontroly. — Vytýkání a opravování chyb. — Cíl zkoušky. — Zkoušení individuální a kolektivní. — Rozsah a způsoby zkoušení. — Subjektivní poměr zkoušejícího. — Námitky proti zkoušení. — Testování. — Znamky. Vysvědčení. — Závazek pro učitele. — Literatura.

VII. Učitel — osobnost vyučujícího. — Ředitel — osobnost vedoucí.

Str. 77—90.

Poměr učitele k žáků. — Závaznost učitelova poslání. — Co žádáme od dobrého učitele. — Hospodaření s duševními silami. — Znalost dětské duše. — Učitelovo vystoupení. — Žáci kritisují. — Učitelství vyžaduje celé osobnosti. — Mravní závazek učitele. — Učitel soudcem. — Učitelova práva na svobodu, na klid při práci, na ochranu v povolání, na osobní ohledy. — Učitelské vzdělání v minulosti a v přítomnosti. — Odborná příprava učitelů. — Výběr příštích učitelů. — Vzory.

Ustanovování ředitelů. — Předpoklady pro výběr vedoucích osob. — Od ředitele očekáváme zájem o současný stav pedagogiky, široký rozhled kulturní a kladný poměr k úsilí o pokrok. — Přednost zkušeným. — Poměr k učitelstvu. — Řízení společné práce. — Školská administrativa. — Prameny nezdaru. — Poměr k veřejnosti. — Ředitel rozhodčím. — Dokonalý ředitel. — Literatura.

Literatura. Str. 91.

Rejstřík osobní. Str. 93—94.

Rejstřík věcný. Str. 95—99.